

Täysistunto

Perjantai 29.11.2024 klo 13.00—13.18

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 159/2024 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 8/2024 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.11 **Hanna Kosonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Lukiolaissa on paljon hyviä asioita, muun muassa taito- ja taideaineet — musiikki, liikunta ja kuvataiteet — pääsevät ylioppilastutkinnon piiriin. Myös englanninkielinen lukiokoulutus mahdollistuu, toki hyvin tarakoilla, tiukoilla kriteereillä, mikä sinänsä on hyvä asia suomen kielen takia, että pidämme kieltämme yllä emmekä englannistu.

Tässä on muutoksena 40 miljoonan potti, joka koskee näitä pieniä lukioita tästä yhteensä 850 miljoonan kokonaisuudesta. Siinäkin on hyviä asioita, esimerkiksi se, että nykyisin sitten myös alle 40 oppilaan lukiot alkavat saada rahoitusta, ja tätä kohdennetaan sitten erityisesti niille lukioille, joihin on pitkät etäisyydet. Mutta tämä rahoitusmuutos tulee sitten viemään rahoitusta pois semmoisilta kunnilta, niiltä lukioilta, joissa kuitenkin taistellaan nuorten ikäluokkien pienenemisen takia, ja myös talousvaikeuksissa olevilta kunnilta. Nämä menetykset voivat olla ihan merkittäviä, jopa sadoistatuhansista puhutaan. Sehän tarkoittaa käytännössä ehkäpä sitten lukioden lakkauttamisia.

Senpä takia esitän lausumaa tähän lakiin, eli se kuuluisi näin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti esityksen, jolla se kompensoi rahoituksen muutoksen niille lukiokoulutuksen järjestäjille, jotka menettävät rahoitusta tämän muutoksen myötä, ja varmistaa näin pienten lukioden toimintaedellytykset eri puolilla Suomea.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

13.13 **Markku Siponen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin tässä lukiolain muutoksessa on paljon hyviä uudistuksia oppilaan tukeen liittyen: Tulee parannuksia erityisopetukseen. Myöskin englanninkielinen ylioppilastutkinto tulee sinne rajatusti mukaan. Ja tietysti liikunnanopettajana kiitän tästä, että taito- ja taideaineiden — liikunnan, kuvaamataidon ja musiikin — suorittaminen on jatkossa mahdollista myöskin ylioppilastutkinnon yhteydessä. Erittäin hyviä muutoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2024 vp

Todella, niin kuin edustaja Kosonen tässä nosti esille, tähän rahoitusuudistukseen liittyy se, että tietyt pienet lukiot, jotka ovat nyt saaneet lisärahoitusta, tämän muutoksen myötä sitten menettävät sen. Tähän liittyen kannatan tätä edustaja Kososen tekemää lausumaehdotusta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.14 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on sivistysvaliokunnan mietintö. Lukiolakiin ehdotettavia muutoksia ollaan tekemässä, ja niillä vahvistetaan lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen. Lakia muutetaan niin, että säädetään opiskelijoiden oikeudesta tukiopetukseen ja erityisopetukseen. Eli nämä ovat äärettömän tärkeitä asioita, tuetaan erilaisia oppijoita.

Tiedonsiirtoa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä lisätään sellaisten opiskelijoiden osalta, joilla on ollut perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta. Tämä on mielestäni erittäin tärkeää, että tieto siirtyy ja tavallaan myös se oppimisen jatkumo on mahdollista sitten siellä lukiossa erilaisten tukien keinoin.

No, tässä myös lukiolakiin ja ylioppilastutkintolakiin ehdotetaan muutoksia, joilla mahdollistetaan englanninkielinen ylioppilastutkinto ja sen suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein. Se edellyttää, että lukiokoulutusta järjestetään myös englannin kielellä. Tämän asian tavoitteena on vahvistaa heikosti suomen tai ruotsin kieltä taitavien nuorten sivistyksellisiä oikeuksia, mutta lähtökohtaa ei tule unohtaa, eli se on edelleen se, että ylioppilastutkinnon suorittaminen tapahtuu suomen tai ruotsin kielellä.

Toki myös huomioidaan opiskelijoiden erilaiset innostuksen kohteet. Jatkossa kokelaila on mahdollisuus suorittaa myös taito- ja taideaineen koe osana ylioppilastutkintoa, ja tämä on hyvä asia. Kokelaiden tulee kuitenkin jatkossa suorittaa myös äidinkielen ja kirjallisuuden pakollinen koe, eli se ei poistu mihinkään. Taito- ja taideaineiden koe olisi mahdollista suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvissä pakollisissa taito- ja taideaineissa, kuten musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa.

On tärkeää, että tuetaan lukiolaisia kaikin mahdollisin keinoin ja myös annetaan heidän valita. Mielestäni tämä lisää opiskelijoiden valinnanmahdollisuutta samoin kuin lisää myös mahdollisuutta saada tukea ja tiedonkäsittelyä lähtiessä sieltä peruskoulusta lukioon. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.16 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Juvonenkin tässä totesi, minäkin olen erittäin mielissäni siitä, että lukiolain uudistuksessa ylioppilaskirjoitukseen on lisätty taito- ja taideaineita. Musiikki, kuvataide ja liikunta otetaan huomioon, koska monilla meidän nuorilla ja lapsilla on intressit myös näissä. Nyt vihdoinkin ja viimein myös nämä aineet nostetaan niille kuuluvalla tasolle, ja siitä olen erittäin tyytyväinen ja kiitollinen.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.